

Fråga om sökandens rätt att i ett biståndsärende få lämna uppgifter muntligt

I en anmälan till JO framförde AA klagomål mot sociala omsorgsförvaltningen i Nynäshamns kommun angående handläggningen av en ansökan om ekonomiskt bistånd till reglering av en hyresskuld m.m. AA anförde bl.a. följande.

Jag har i brev till sociala omsorgsförvaltningen bett bl.a. om ett besöksdatum där hos någon handläggare.

I brev från omsorgsförvaltningen utlovades det mig en besökstid där för att diskutera inte bara en hyresskuld utan även andra ämnen. I ett brev dat. 2000-06-30 meddelas mig att "besökstid ... blir ej aktuell". Se bilaga (återgiven nedan). Man har gjort en enkel beräkning av min eventuella rätt till hjälp med hyresskulden efter de uppgifter jag lämnat på normblankett. Ett besök hos omsorgsförvaltningen har vägrats mig.

Min hyresskuld måste ses i ett större sammanhang vilket jag hade för avsikt att diskutera med handläggare. Denna möjlighet har jag nu inte. Jag anser det var fel att neka mig besökstid hos handläggare och ber JO att undersöka saken.

I det nämnda brevet från sociala omsorgsförvaltningens biståndsteam, daterat den 30 juni 2000, lämnade förvaltningen följande besked.

Ang Er ansökan om ekonomiskt bistånd till hyresskuld.

Normberäkning är gjord enl bifogad kopia och visar ett överskott på 1 578 kr. Detta gör att inget bistånd till skuld kan utgå utan Ni ombedes omgående göra upp en avbetalningsplan med hyresvärden eller kronofogdemyndigheten.

Ansökan om bistånd till skulder/hyresskulder prövas enl §6g socialtjänstlagen och beslut enl denna paragraf går ej att överklaga med förvaltningsbesvär.

I brev från mottagningsteamet anges att besökstid kommer att bokas men då vi inte har något utöver avslagsbeslutet att erbjuda blir detta ej aktuellt.

Efter remiss anförde Sociala omsorgsnämnden i Nynäshamns kommun i ett yttrande över anmälan följande.

AA är en ensamstående sjukpensionär, som 2000-06-14 ansökte om hyresskuld två månader.

Vid genomgång av AA ekonomi framkom, att han varje månad minst har ett normöverskott på 1.578 kronor. Detta föranledde socialsekreteraren, besluta att avslå AA framställan med hänvisning till normöverskottet. Samtidigt informerade socialsekreteraren om möjligheten, att omgående kontakta hyresvärden för en avbetalningsplan. I detta läge ansågs ej motiverat med en besökstid, vilket eventuellt kunde ha fördröjt en avbetalningsplans upprättande.

AA yttrade sig över remissvaret.

JO tog del av det aktuella avslagsbeslutet, daterat den 30 juni 2000.

I ett beslut den 23 oktober 2000 anförde *JO André* bl.a. följande.

Enligt 14 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) gäller följande. Vill en sökande, klagande eller annan part lämna uppgifter muntligt i ett ärende som avser myndighetsutövning mot någon enskild, skall han få tillfälle till det, om det kan ske med hänsyn till arbetets behöriga gång. Av 54 § socialtjänstlagen (1980:620) följer att bestämmelsen gäller när det är fråga om ärenden som rör bistånd enligt 6 g § socialtjänstlagen.

Förevarande ärende hade inletts med en ansökan från AA om bistånd till reglering av en hyresskuld jämte omkostnader. Ärendet avsåg myndighetsutövning mot enskild. AA har till JO anført att han i ett brev till förvaltningen bad om en besökstid. Denna uppgift har inte kommenterats i remissvaret, varför jag utgår från att den är korrekt. I sociala omsorgsförvaltningens skrivelse till AA, daterad samma dag som avslagsbeslutet, angavs att det inte skulle bli aktuellt med bokning av en besökstid på grund av att förvaltningen inte hade något annat än avslagsbeslutet att erbjuda. I sociala omsorgsnämndens remissvar anges även att en besökstid eventuellt kunde ha fördröjt upprättande av en avbetalningsplan. De av förvaltningen och nämnden åberopade omständigheterna är inte sådana att de inskränker parts rätt att lämna uppgifter muntligt.

Bestämmelsen om möjlighet till muntlig handläggning är viktig för den enskildes rättssäkerhet. I enlighet med intentionerna i socialtjänstlagen skall socialtjänstens arbete bedrivas utifrån en helhetssyn på den enskildes totala sociala situation, oavsett hur kommunen har organiserat socialtjänsten. Av det som AA har anført framgår det att han ville ta upp andra omständigheter än de rent ekonomiska förhållandena inför förvaltningens ställningstagande till hans ansökan. Genom förvaltningens agerande har han gått miste om denna möjlighet.